

INTEGRATIONSVALET

En valundersökning om riksdagspartiernas integrationspolitik

NYA KOMPISBYRÅN

INNEHÅLL

Förord: Vi arbetar för att stärka demokratin	5
Sammanfattning	6-7
Varför Integrationsvalet?	8
Så har vi gjort undersökningen	11-12
Valundersökningen	13-43
Personporträtt	9-10, 17-18, 22-23, 26-27, 36-37
Avslutande ord	44

Integrationsvalet är framtagen av Nya Kompisbyrån, med stöd av CHELHA Stiftelsen. Nya Kompisbyrån är en av Sveriges största ideella organisationer med fokus på att stärka integrationen och öka gemenskapen i samhället. Det gör vi genom kompismatchningar, mentorskapsprogram och opinionsbildning. Fram till idag har Nya Kompisbyrån matchat ihop drygt 42 000 nya och etablerade svenskar med varandra. Deltagarna är mellan 18 och 90 år med ursprung från över 130 länder. För mer information om vår verksamhet, besök oss på www.nyakompisbyran.se.

Projektledare Nick Doggen **Text** Nick Doggen, Elin Landqvist, Mardin Baban **Research** Nick Doggen, Elin Landqvist
Textbearbetning Mardin Baban, Frida Svensson **Formgivning** Nick Doggen **Foto** Hedda Axelsson, Matilda Hardmeier

NYA KOMPISBYRÅN

Mardin Baban är verksamhetschef på Nya Kompisbyrån, en av Sveriges största ideella organisationer som arbetar med integrationsfrågor.

VI ARBETAR FÖR ATT STÄRKA DEMOKRATIN

I år ska vi återigen rösta och välja våra politiska företrädare för de kommande fyra åren. En fantastisk möjlighet som vi i Sverige har där vi som medborgare är med och bestämmer hur vårt land ska styras och vilken riktning vi vill ta.

Denna möjlighet är dessvärre alldeles för få förunnat i vår värld och det ligger på oss alla att värna och skydda den fina demokrati vi har fått i arv från tidigare generationer.

På Nya Kompisbyrån arbetar vi varje dag med att stärka vår demokrati. Vi stärker den genom att möjliggöra möten mellan nya och etablerade svenskar och på så sätt öka gemenskapen i vårt land. Vi behöver fler gränsöverskridande möten som minskar avstånden mellan alla svenskar.

Med vår valundersökning Integrationsvalet tar vi ett unikt steg i syfte att kartlägga våra riksdagspartiers integrationspolitik. Vi vill belysa vad de tycker i olika frågor som rör integrationen i Sverige, var de skiljer sig åt men även i vilka frågor de är överens.

Med Integrationsvalet vill vi tillgängliggöra partiernas ståndpunkter för fler så att väljarna kan göra ett mer kvalificerat val den 11 september.

1,2 miljoner väljare kommer att ha utländsk bakgrund i det kommande valet, det är fler än någonsin tidigare. För dessa och många fler väljare är integrationsfrågan en av de viktigaste frågorna att ta ställning till. Därför vill vi som Sveriges ledande ideella organisation med fokus på integration vara med och belysa partiernas åsikter.

Vi är väldigt stolta över att vi tagit oss an denna viktiga uppgift och förhoppningen är att Integrationsvalet svarar på de frågetecken som väljarna vill ha svar på.

Vi ses vid valurnorna!

Mardin Baban
Verksamhetschef

NYA KOMPISBYRÅN

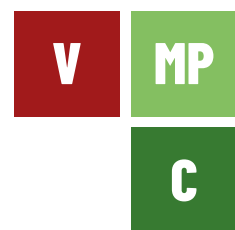

SAMMANFATTNING

Integrationsvalet är en unik valundersökning som sammanställer riksdagspartiernas integrationspolitik. Det är den första kartläggningen av integrationspolitiken i sitt slag i Sverige som synliggör partiernas integrationspolitik och tillgängliggör den för väljarna.

DEM HAR STÖRST ANSVAR FÖR EN LYCKAD INTEGRATION?

V, MP & C: Ansvaret är jämt fördelat mellan det svenska samhället och nyanlända.

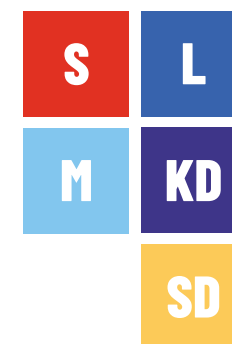

Några av de viktigaste slutsatser som kan dras ur undersökningen är att Vänsterpartiet (V), Miljöpartiet de gröna (MP) och delvis Centerpartiet (C) i högre utsträckning än de andra partierna anser att ansvaret för en lyckad integration ligger både hos de nya svenskarna och hos samhället som tar emot dem.

De anser att vissa krav kan ställas på nyanlända, men deras problembeskrivning av den ökade segregationen bygger framförallt på att samhället inte tillräckligt har lyckats fånga upp nyanlända och gett dem förutsättningar att integreras.

Exempelvis motsätter V, MP och C sig förslaget att nyanlända ska klara av ett språkkrav för att kunna få permanent uppehållstillstånd eller svenskt medborgarskap. V och MP motsätter sig även ett krav på försörjning för anhöriginvandring.

S, L, M, KD & SD: Nyanlända har ett större ansvar.

Vi finner en blocköverskridande enighet mellan Socialdemokraterna (S), Liberalerna (L), Moderaterna (M), Kristdemokraterna (KD) och Sverigedemokraterna (SD) som i högre utsträckning än de andra partierna lägger ansvaret för en lyckad integration hos nyanlända. Deras problembeskrivning av den ökade segregationen bygger på att nyanlända inte möts av tillräckligt tydliga krav och förväntningar, såsom språkkravet och försörjningskravet.

S, L, M, KD och SD är eniga i att dessa krav är en viktig förutsättning för att integrationen ska ha en chans att lyckas. Enligt S, L, M och KD behövs skärpta krav för att ge nyanlända en tydligare bild av vad som förväntas för att etablera sig i Sverige, och för att de ska kunna bidra till välfärden.

KAN SAMHÄLLET BYGGAS PÅ EN MÅNGFALD AV KULTURER OCH VÄRDERINGAR?

KD & SD: Nyanlända behöver anpassa sig till den svenska kulturen och värdegrunden.

Till skillnad från de övriga partierna menar Sverigedemokraterna, och delvis även Kristdemokraterna, att integrationen är dömd att misslyckas om nyanlända inte anpassar sig till den svenska kulturen och värdegrunden. SD och KD ser krav som ett verktyg för att skapa en mer homogen värdegemenskap och föreslår bland annat obligatorisk samhällsorientering samt prov i språk- och samhällskunskap för nyanlända, vilket de andra kravställande partierna (S, L och M) inte gör.

Valundersökningen visar att det finns flera politiska förslag som har en blocköverskridande riksdagsmajoritet bakom sig, särskilt mellan Socialdemokraterna och högerpartierna. Partiernas integrationspolitik verkar alltså möblera om den traditionella blockuppdelningen i svensk politik.

VARFÖR INTEGRATIONSVALET?

Invandring och integration är en av de viktigaste frågorna för svenska väljare enligt Novus.* Däremot kan det vara svårt att veta var partierna exakt står i integrationsfrågan och hur deras integrationspolitiska förslag skiljer sig från varandra. Vilka lösningar har partierna på integrationsproblem? Hur vill partierna främja integration? Och hur vill partierna motverka segregation?

För att få svar på dessa frågor har Nya Kompisbyrån lanserat Integrationsvalet, en valundersökning där partierna själva berättar om sin integrationspolitik. Du som läser Integrationsvalet ska kunna få en bra bild av riksdagspartiernas integrationspolitik, så att du kan göra ett val som passar dina egna uppfattningar om integration när vi går till val i september. Det är först när politik blir enklare att förstå som vi alla kan bli mer delaktiga i utformandet av vår egen och Sveriges framtid.

När du läser ordet integration kanske du först tänker på bristen på integration, till exempel på arbetsmarknaden, i skolan eller i bostadsområden. Men hur ofta kommer personer som själva integrerats egentligen till tals? Vi vill ge personer som själva har integrerats i Sverige en röst. Därför kommer du i Integrationsvalet att träffa olika personer som själva berättar om sina upplevelser att flytta till Sverige och integreras i ett nytt land.

Integrationsvalet har tagits fram av Nya Kompisbyrån med stöd av CHELHA stiftelsen, som arbetar för att främja demokratiutvecklingen och skapar ett inkluderande samhälle där alla kan delta på lika villkor.

* Novus: [Vad tycker väljarna? Viktigaste politiska frågan](#)

CHRISTABEL PERSONPORTRÄTT

Politiker pratar gärna om problem kopplade till segregation. Men när får personer som själva kommit hit en röst? Och hur är det att integreras — egentligen? Vi har träffat fem personer som berättar om sin resa till och i Sverige.

För åtta år sedan kom 45-åriga Christabel till Sverige. Hon är född och uppvuxen i Kenya men flyttade till Tyskland efter gymnasiet där hon studerade till sjuksköterska med inriktning geriatrik. Efter att ha bott och jobbat i Tyskland flera år träffade Christabel sin man Robert på en semester i Kenya och de fann kärleken. Trots att Christabel var säker på att hon aldrig skulle flytta igen så bestämde hon sig för att följa med med Robert till Sverige, vilket hon idag är väldigt glad för.

Väl i Sverige fick Christabel snabbt

reda på att det fanns en kurs i svenska genom Filadelfiakyrkan där hon började gå en gång i veckan. Hon började förstå mer och mer svenska, även om det var svårt i början. Christabel skrattar till och berättar. – En gång kom min man hem och upptäckte att jag satt och tittade på ett naturprogram på finska. Jag trodde att jag lärde mig svenska, men i själva verket kunde jag inte ens höra skillnad mellan språken. Vi skrattade mycket åt det.

Christabel minns en del svårigheter i kontakten med myndigheter i början och det tog minst två månader innan hon fick sitt personnummer. Hon säger att hon haft tur som fått hjälp med både pappersarbete och språket av sin svenske man, och konstaterar samtidigt att det måste vara väldigt svårt för de som kommer hit utan att ha nära kontakt med någon svensk.

– Jag har träffat personer som haft stora problem med att fylla i alla papper. Hur ska man kunna fylla i dem när man inte kan svenska?

Eftersom Christabel är utbildad sjuksköterska i Tyskland har hon ansökt om att få sjuksköterskelegitimation här i Sverige, vilket hon inte har fått.

– Jag har fortfarande inte fått svar på vad som krävs för att jag ska få legitimation, trots att jag varit i kontakt med både yr-

“ JAG TYCKER INTE ATT FÖRÄNDRING ÄR NÅGOT NEGATIVT

kesvägledare, Socialstyrelsen och förvaltningsrätten.

Christabel menar att om man såg mer till kompetens än kontakter så skulle fler ha chans att få jobb och hon hade också kunnat fortsätta jobba som sjuksköterska här i Sverige.

– Jag tror även att arbetsgivare många gånger är rädda för förändring och intryck från andra kulturer. Jag tycker inte att förändring är någonting negativt, med förändring kan man skapa modernisering. Där tror jag även att den politiska debatten kring integration kan behöva förändras, fortsätter hon.

Genom att ha jobbat inom vården både i Tyskland och i Sverige har Christabel sett fördelar med mångfald av kulturer och språk.

– Jag ser det som lärorikt, och det är jättebra att folk kan olika språk. När en patient inte kan svenska eller engelska så finns det resurser hos personalen som kan den patientens språk, vilket är en stor tillgång!

Så att lära sig svenska språket är inte alltid det viktigaste?

– Jag har lärt mig att i Sverige är man ingenting utan språket. Det finns folk som klarar sig på engelska här, men jag hade inte velat leva så. Språket är nyckeln till allting, men man behöver inte vara så hård. Ibland läggs det för stort fokus på att tala perfekt svenska för att kunna få ett jobb.

Tror du att det behövs några krav på de som kommer nya till Sverige?

– Jag tycker att det kan finnas prov som testar språk- och samhällskunskap. Jag har däremot sett exempel på väldigt svåra prov i Tyskland, som till och med är svåra för de som vuxit upp där. De som inte kan läsa eller skriva kan lätt hamna efter och utanför. Jag hade föredragit mer undervisning i hur det svenska samhället och integrationen här fungerar.

Har du några tankar kring Sveriges politik?

– Jag skulle behöva läsa på mer, för jag vill bli mer insatt i politiken. Men jag röstar alltid, det är min möjlighet att förändra något i samhället. Och jag uppmanar alla att göra sina röster hörda! Jag kände också att det var en möjlighet att kanske förändra något genom att delta i den här intervjun.

Christabel har under de senaste åren studerat masterprogram i socialt arbete och blev klar under coronapandemin. När vi avslutar intervjun ska hon förbereda sig inför sin första arbetsintervju, och är väldigt glad över att äntligen kunna sätta igång och söka jobb.

SÅ HAR VI GJORT UNDERSÖKNINGEN

Integrationsvalet består av tre delar. Den första delen innehåller tre övergripande frågor som visar partiernas övergripande inställning till integration samt deras syn på vem som bär ansvar för integrationsprocessen:

- Vad är det övergripande målet med partiets integrationspolitik?
- Vilka krav (om några) bör ställas på personer som flyttar till Sverige enligt partiet?
- Vilken roll (om någon) bör inrikes födda eller redan integrerade svenskar spela i integrationen enligt partiet?

Den andra delen innehåller fem frågor som visar de konkreta förslag som riksdagspartierna driver inom olika politikområden kopplade till integration och segregation.

Politikområdena har baserats på regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation^{*} och är: boende, utbildning, arbetsmarknad, demokrati och civilsamhälle, och brottslighet. Partiernas tre viktigaste förslag efterfrågades för att identifiera partiernas prioriteringar i varje politikområde:

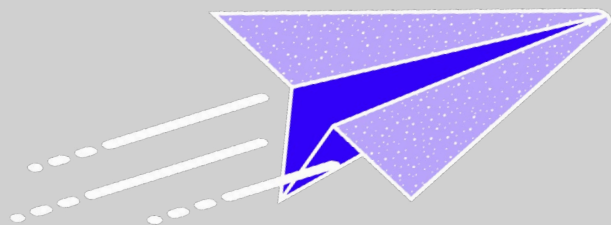
- Vilka är partiets tre viktigaste förslag för att minska boendesegregationen?
- Vilka är partiets tre viktigaste förslag för att minska skolsegregationen?
- Vilka är partiets tre viktigaste förslag för att motverka segregation på arbetsmarknaden?
- Vilka är partiets tre viktigaste förslag för att öka valdeltagandet i områden med socioekonomiska utmaningar?
- Vilka är partiets tre viktigaste förslag för att öka tryggheten och minska gängbrottsligheten i områden med socioekonomiska utmaningar?

^{*} Regeringskansliet (2018): [Regeringens långsiktiga strategi för att minska och motverka segregation](#)

Den sista delen av undersökningen innehåller sju påståenden som visar konfliktlinjerna mellan partierna. Vi har valt ut dessa påståenden eftersom de har varit mycket omdebatterade under den senaste mandatperioden. Partierna har tagit ställning till dessa påståenden genom att placera sig på en skala 1 till 6, där 1 motsvarar instämmer inte alls och 6 motsvarar instämmer helt:

- Ett volymmål för flyktingmottagande är en förutsättning för en lyckad integration.
- Ett försörjningskrav för anhöriginvandring är en förutsättning för en lyckad integration.
- Nyanlända ska klara av ett språktest för att kunna söka permanent uppehållstillstånd eller svenskt medborgarskap.
- EBO-lagen (lagen om eget boende för asylsökande) ska avskaffas helt.
- Religiösa friskolor ska förbjudas.
- Etableringsjobb är det bästa verktyg för att ge nyanlända möjlighet att jobba från första dagen de kommit till Sverige.
- CIVILSAMHÄLLET ska tilldelas ökade medel för att arbeta med integration.

Valundersökningen skickades till de åtta riksdagspartierna den 4 april 2022: Vänsterpartiet, Socialdemokraterna, Miljöpartiet de gröna, Centerpartiet, Liberalerna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna. Alla partier besvarade valundersökningen inom fyra veckor.

Ibland har partiernas svar överstigit den angivna teckengränsen. I dessa fall har partierna fått möjlighet att skicka in ett uppdaterat, kortare svar.

Integrationsvalet visar vilka integrationspolitiska förslag riksdagspartierna vill ska bli verklighet om de hade själva hade fått bestämma. Valundersökningen visar alltså inte vilken politik partierna har drivit under den senaste mandatperioden, vilka integrationspolitiska förslag de har bordlagt i riksdagen eller hur de har röstat om dessa.

VALUNDERSÖKNINGEN

1. VAD ÄR DET ÖVERGRIPANDE MÅLET MED PARTIETS INTEGRATIONSPOLITIK?

V

Vänsterpartiet strävar mot ett samhälle där ditt kön, ditt namn, var du är född och dina föräldrars klassbakgrund inte styr dina möjligheter i livet. Ett samhälle där alla har samma rätt till frihet, trygghet och ett liv fritt från förtryck. Vi vill att Sverige ska genomsyras av samtliga dessa komponenter, som är grundläggande för ett jämlikt samhälle. En robust och solidarisk välfärd en förutsättning för en lyckad integration. Den integrationen omfattar oss alla, inte bara nyligen anlända.

S

Sverige ska vara ett välkomnande land där vi tydligt står upp för värderingar om exempelvis jämställdhet och demokrati. Ett land där alla jobbar och bidrar, och där alla får plats i samhällsgemenskapen. Det går nu allt snabbare för nyanlända att komma i arbete. Men segregation och bristande kunskaper i svenska språket är fortsatt stora utmaningar. Därför har vi genomfört en omläggning av integrationspolitiken som innebär stärkta möjligheter, men också skärpta krav för etablering och integration.

MP

Miljöpartiet vill skapa ett samhälle som ger alla människor goda livsvillkor och likvärdiga livschanser. Det gäller oavsett vem du är, var du kommer ifrån eller vilken bakgrund dina föräldrar har. Vi driver en inkluderande politik som kommer att öka den sociala rättvisan för alla människor. Vi driver också på för en human flyktingpolitik och står fast vid vår tro på ett öppet Sverige. För att detta ska fungera i praktiken behöver vi förbättra integrationen och kraftfullt bekämpa segregationen.

C

Att den som kommer som ny till Sverige snabbt ska komma in i samhället, integreras och komma i arbete.

L

Vårt mål är att Sverige 2030 inte har några utsatta områden. Utsatta områden har tillåtit växa fram där få talar svenska, arbetslösheten är hög, skolresultaten är låga och kriminella styr det offentliga rummet. Den utvecklingen måste brytas. Vi vill se stora satsningar på skolor där alla lär sig bra svenska. Polisen måste få resurser att knäcka de kriminella gängerna. Nya svenskar ska ha både höga krav och goda möjligheter att lära sig svenska och försörja sig själva. Vi kallar vår plan Förortslyftet.

M

Att invandringen sammantaget är bra för Sverige. Det betyder inte att varje invandrare personligen ska vara nyttig i någon enkel ekonomisk mening, utan att den sammantagna invandringen över tid måste gagna vårt land. Invandringen måste vara legitim och ha stöd hos folket. Sverige ska vara ett land som tar sin del av ansvaret för att hjälpa människor på flykt. Samtidigt måste vi bära det fulla ansvaret för att de människor som kommer hit blir en del av samhället.

KD

Ett stort problem med dagens mottagande är den passivitet som den asylsökande många gånger försätts i. För att ta tillvara människors drivkraft och vilja att bygga en bra framtid vill KD möta denna situation genom att införa "Integration från dag ett". Det innebär att vi vill se integrationsinsatser redan under asyltiden och inte vänta med dessa tills att den asylsökande fått uppehållstillstånd.

SD

Att utrikesfödda, i lika hög grad som inrikes födda ska förstå Sverige, anpassa sig efter de normer och värderingar som gäller här, försörja sig själva och göra landet starkare.

2. VILKA KRAV (OM NÅGRA) BÖR STÄLLAS PÅ PERSONER SOM FLYTTAR TILL SVERIGE ENLIGT PARTIET?

V

Den som flyttar till Sverige ska, så långt som möjligt, ha samma skyldigheter och rättigheter som alla som redan bor här. Vänsterpartiet utgår ifrån att alla i samhället vill bidra genom att arbeta och att staten har ett ansvar för att möjliggöra det.

S

Den som kommit till vårt land ska mötas av tydliga förväntningar, lära sig svenska och bli del av den svenska samhällsgemenskapen. Därför har vi exempelvis infört utbildningsplikt för nyanlända. Vi anser att alla som kan jobba ska jobba – och det gäller alldeles oavsett du bott i Sverige hela livet eller om du nyss kommit hit.

MP

Människor vill och ska vara med och bidra så snart som möjligt. För att stärka etableringen behöver nyanlända lära sig svenska och komma i arbete så fort det går, utifrån sina egna förutsättningar. Vi tycker dock inte att det ska krävas kunskaper i svenska eller samhällskunskap för att beviljas permanent uppehållstillstånd som asylsökande. Ett permanent tillstånd ger en trygghet som behövs för att rota sig här. Vi vill därför återgå till permanenta uppehållstillstånd för alla som beviljas asyl.

C

Den som kommer till Sverige ska snabbt komma i arbete och integreras. Det svenska samhället ska stötta och hjälpa människor till att snabbt skaffa sig en egen försörjning. Vi anser inte att man bör ställa språkkrav för permanent uppehållstillstånd.

L

Vi ska ha höga krav, såsom vi har på alla medborgare, men också generösa möjligheter. För att bli medborgare och bli framgångsrik i Sverige behövs social, ekonomisk och demokratisk integration. Man ska kunna tala svenska, klara ett samhällstest, vara ekonomisk självgående och ha respekterat svenska lagar och demokratin. Men varje krav måste motsvaras av en möjlighet. Vi behöver förbättra SFI, sänka trösklarna på arbetsmarknaden och aldrig acceptera rasism mot nya svenskar.

M

Principerna att i Sverige försörjer man själv och talar svenska är viktiga pusselbitar för en lyckad integration. Den som kommer hit förväntas anpassa sig till det samhälle som redan finns. Det handlar om en anpassning för att fungera i det svenska samhället – att respektera de lagar, rättigheter och skyldigheter som gäller här. Den som gör rätt för sig ska samtidigt kunna lita på att Sverige erbjuder en ärlig chans att lyckas, och att rättsstatens likabehandling och trygghet omfattar alla.

KD

KD vill att integration påbörjas från dag ett. Vi vill införa ett asylprogram med obligatorisk svenskundervisning, samhällsorientering och arbete vid det egna asylboendet.

SD

Självförsörjning och rimlig kulturell anpassning.

3. VILKEN ROLL (OM NÅGON) BÖR INRIKES FÖDDA ELLER REDAN INTEGRERADE SVENSKAR SPELA I INTEGRATIONEN ENLIGT PARTIET?

V

Integrationen omfattar oss alla och vi har alla ett ansvar för den.

S

Vi ser gärna att så många som möjligt är med och engagerar sig för att människor snabbt ska kunna integreras i Sverige. Att hjälpa till i den lokala idrottsföreningen eller att delta i trygghetsvandringar på stan är två konkreta exempel, men alla insatser – stora som små – gör skillnad.

MP

Integration är en ömsesidig process som ställer krav både på den som är ny i samhället och på samhället som helhet. Det går inte att bli integrerad i sitt eget hörn av samhället, utan vi måste skapa förutsättningar för människor att mötas. Det gäller inte minst i skolan och i våra bostadsområden.

C

Civilsamhället skapar viktiga mötesytor mellan personer som är nya i Sverige och personer som bott här en längre tid. Vi vill därför stärka civilsamhällets roll för integrationen. Vi vill bland annat utreda hur statens stöd till civilsamhället kan bli mer långsiktigt och inte som tidigare handla om kortsiktiga projekt.

L

Ens bakgrund ska inte få avgöra ens framtid. Redan idag är det infödda svenskar och svenskar med utländsk bakgrund som bär upp integrationen i skolan, på SFI och på olika praktikplatser runt om i Sverige. Men det finns också en utbredd diskriminering mot utrikes födda på arbetsmarknaden som är helt oacceptabel. Huruvida man heter Mohammed eller Marcus ska inte påverka ens möjligheter att bli kallad till en arbetsintervju. Diskriminering är inte bara olagligt, det är ett gift som klyver samhället.

M

Kontakter med inrikes födda och integrerade personer bidrar många gånger till människors integration. Det möjliggör exempelvis en ökad förståelse för de lagar, rättigheter, och skyldigheter som gäller i Sverige samt utveckling av det svenska språket. Civilsamhället spelar en stor roll för möjligheterna för människor att lyckas integrera sig.

KD

KD menar att integration inte går att kommendera uppifrån. Det är en organisk process som växer underifrån. Staten kan aldrig ersätta den verkliga motorn i integrationsarbetet; civilsamhället. Därför är det viktigt med ett engagerat civilsamhälle och att stimulera civila krafter som kan stå för praktisk integration.

SD

Integration är först och främst den enskildes ansvar, ett system som bygger på att utrikes födda ska "integreras" av någon annan kommer aldrig fungera, det vet vi av erfarenhet. Det som inrikes födda bör göra är att ge utrikes födda samma chanser och ställa krav som på alla andra.

ZARIF PERSONPORTRÄTT

Politiker pratar gärna om problem kopplade till segregation. Men när får personer som själva kommit hit en röst? Och hur är det att integreras – egentligen? Vi har träffat fem personer som berättar om sin resa till och i Sverige.

Zarif är 22 år och kom till Sverige från Afghanistan i slutet av 2015. När han kom hit var allt helt annorlunda från i hemlandet. Det fanns stora skillnader kulturmässigt och det var en väldig omställning med vädret. I början var det också väldigt svårt med språket, att prata och försöka lösa problem.

– Jag var blyg i början. Men med tiden lärde jag mig språket, började gå i skolan och träffade nya människor. Då blev det lättare och lättare. Nu känner jag mig van vid den här kulturen och med vädret. Jag har

också lyckats skaffa många vänner, berättar Zarif.

Trots den stora omställningen upplevde han att han fick ett väldigt bra bemötande när han kom till Sverige. Det fanns många som ville hjälpa till och vägleda. Genom Nya Kompisbyråns projekt Färdighetsprogrammet fick han bland annat hjälp med att skriva CV.

– Det finns många fina människor och organisationer som kan hjälpa till om man har problem. Jag fick kontakt med Oskar vid ett boende och nu har jag varit inneboende hos honom i flera år. Han har hjälpt mig med pappersarbete och kontakt med Migrationsverket när språket har varit ett hinder.

Zarif började på gymnasiet två-tre år efter att han kom hit, och innan dess lärde han sig språket.

– Man ska egentligen inte jämföra sig med andra, men flera av mina vänner är bättre på språket än jag. Jag vill utveckla språket mer för då finns det många möjligheter.

Om man vill ha ett bra liv så måste man försöka göra sitt bästa, och Sverige är ett land med väldigt stora möjligheter, så om man vill så går det.

Under sina år i Sverige har Zarif haft flera olika jobb. Det första jobbet fick han genom att gå till Stadsmissionen och fråga om de behövde personal. Han skulle egentligen bara jobba ett par veckor, men

“ JAG OCH MINA VÄNNER VILL VISA ATT VI GÖR BRA IFRÅN OSS, VI SKULLE VILJA VARA FÖREBILDER FÖR ANDRA ”

chefen tyckte om honom och han fick jobba kvar under helger och lov när han fortfarande gick i skolan. Efter gymnasiet har Zarif fortsatt jobba, men nu vill han plugga till civilekonom och har sökt utbildning till hösten.

– Jag gick ekonomiinriktning på gymnasiet och vill fortsätta med det. Jag tycker att ekonomi och försäljning är spännande och jag är bra på att prata med folk.

Under 2015 kom många ungdomar från Afghanistan som Zarif idag är vän med. Det går väldigt bra för många av vännerna, de pratar bra svenska och pluggar vidare. Zarif ser mycket upp till sina vänner och tycker att mer fokus borde riktas mot den positiva bilden av invandring och integration.

– Jag önskar att fler såg det som jag ser. Jag tror främst det är sociala medier som bidrar till den negativa bilden av invand-

ring. Jag och mina vänner vill visa att vi gör bra ifrån oss, för ofta visas en negativ bild av afghaner. Vi skulle vilja vara förebilder för andra.

När det är politiska debatter på tv brukar Zarif följa nyheterna med stort intresse.

– Jag tycker att det finns bra och dåliga saker med politiken. Det finns vissa politiker som säger saker som inte är sant och som inte stämmer in på alla. Jag kan bli besviken när politiker lyfter dåliga sidor av integration och drar nytta av det. Vissa

personer kanske gör dåliga saker, men den största delen är inte så. Det borde visas mer av de som försöker hjälpa till, de som pluggar, jobbar och sköter sig bra. När jag får rösta så ska jag rösta på de som lyfter de bra sakerna.

Är dina kompisar också intresserade av politik?

– Ja, faktiskt. Nuförtiden kan man se allt på sociala medier och det är lätt att hänga med på en gång. Vi brukar prata om det och fundera över hur man kan påverka.

Den senaste tiden har kantats av stress och mycket jobb, men under våren fick Zarif äntligen permanent uppehållstillstånd. Han är väldigt glad och känner nu att han har möjlighet att utvecklas, plugga vidare och jobba mer. Han vill göra allt han kan.

4. VILKA ÄR PARTIETS TRE VIKTIGASTE FÖRSLAG FÖR ATT MINSKA BOENDESEGREGATIONEN?

- Öka den statliga delfinansieringen av byggandet av hyresrätter med rimliga hyror.
- Bygg hyresrätter i segregerade villaområden för att uppnå en mer balanserad socioekonomisk blandning.
- Stärk allmännyttan för att möjliggöra en social bostadspolitik som gynnar boendeintegration.

- Föräldrar ska veta att skolan levererar. Idag gör undermåliga skolor att många väljer att flytta.
- Kriminella gäng ska inte styra. Med rena och trygga stadsdelar kommer fler bo kvar.
- Fler ska få äga sin bostad. Vi vill se startlån och skattegynnade bosparrande till första lägenheten.

- En halv miljon nya bostäder påbörjas till 2030.
- Varje kommun tar ansvar för byggande.
- Motverka social dumpning.

- Avskaffa EBO, att välja eget boende bör bara vara möjligt för asylsökande med en egen inkomst.
- Stärk fastighetsägarnas möjligheter att begränsa antalet personer som får bo i en lägenhet.
- Blanda upplåtelseformer, i områden dominerade av hyresrätter behövs fler småhus och bostadsrätter.

- Skapa blandade bostadsområden där människor möts, med en mångfald av bostadstyper och boendekostnader.
- Utöka det statliga investeringsstödet för hyresrätter med rimliga hyror.
- Förbjud hyresvärdar att ställa särskilda krav på hyresgästers inkomster.

- Ökat eget ägande. Att fler äger sin bostad är en genväg till integration och bättre bostadsområden.
- Mer blandad bebyggelse ifråga om funktioner och upplåtelseformer.
- Avskaffa EBO-lagen. Utsatta områden måste få möjlighet till bättre kontroll över inflyttningen.

- Genomföra regelförenklingar som leder till att det byggs mer bostäder.
- Sänka trösklarna för unga att köpa ett boende genom ett förmånligt bosparrande.
- Se över bosättningslagen för att säkerställa kommunernas långsiktiga ansvar för nyanländas boende.

- Asylstopp och avskaffa bosättningslagen för att minska trångboddheten och konkurrensen om enkla jobb.
- Åtgärder för att hjälpa personer att finna jobb. Jobb ger större möjligheter att själv välja bostad.
- Polisiär närvaro i så kallade utsatta områden för att göra dessa trygga och mer attraktiva.

5. VILKA ÄR PARTIETS TRE VIKTIGASTE FÖRSLAG FÖR ATT MINSKA SKOLSEGREGATIONEN?

V

- Förbjud aktiebolag att bedriva skolor. Skolans resurser ska användas till undervisning, inte vinster.
- Avskaffa dagens skolpengssystem. Skolor ska få pengar utifrån barnens behov av stöd och undervisning.
- Statligt huvudansvar för skolan, för att garantera en jämlik och likvärdig skola i hela landet.

L

- Satsa stenhårt på svenska språket, med förstelärare i svenska, mer undervisning och obligatorisk språkförskola.
- Alla skolor, friskolor som kommunala, ska avsätta en kvot för nyanlända barn.
- Staten ska ta över ansvaret för skolor som inte levererar. Staten ska satsa 30 % mer på dessa.

S

- Stopp för segregering och orättvisa köer.
- Gör om skolpengen.
- Fortsätt satsa resurser på likvärdigheten i skolan.

M

- Fokus på kunskap i alla skolor.
- Fokus på ordning och reda i alla skolor.
- Se till att alla barn har goda kunskaper i svenska redan innan de börjar i förskoleklass.

MP

- Staten ska ta ett större ansvar för skolans likvärdiga och långsiktiga finansiering.
- Gör skolvalet fritt och rättvist för alla. Alla barn ska få samma chans att gå i önskad skola.
- Förbjud vinstjakten i skolan. Den driver på segregationen eftersom bolagsskolorna tjänar mer på billiga elever.

KD

- Aktivt och obligatoriskt skolval. Det skulle få fler att göra ett aktivt val av skola.
- Senare tidpunkt för skolvalet. Så att information om valfriheten hinner nå föräldrarna.
- Nationell skolpengsnorm med krav på bl.a. socioekonomisk viktning.

C

- Att fler väljer skola genom ett aktivt och obligatoriskt skolval.
- Att skolpengen ska gå till att säkra utbildning av hög kvalitet.
- Att de elever med störst behov får det stöd de behöver.

SD

- Uppmana alla som är missnöjda med sin skola att göra ett aktivt skolval.
- Återinföra kunskapsskolan och skärpa ordningsreglerna för att förbättra skolor i utsatta områden.
- Skärpa tillsynen och höja kraven för att driva friskolor.

6. VILKA ÄR PARTIETS TRE VIKTIGASTE FÖRSLAG FÖR ATT MOTVERKA SEGREGATION PÅ ARBETSMARKNADEN?

V

- Diskrimineringslagstiftningen bör skärpas och DO* få mer resurser att utreda och driva fler fall.
- Nyanländas möjligheter till etablering bör förbättras genom individuellt anpassade insatser.
- Skolsegregationen bör minska så att alla barn ges en likvärdig utbildning.

* Diskrimineringsombudsmannen

L

- Alla ska lära sig svenska, det är biljetten in på den svenska arbetsmarknaden.
- Även utrikes födda kvinnor ska arbeta, de ska inte hamna i fattig- och bidragsfällor.
- Det ska vara möjligt att ta ett första jobb med lite lägre lön, sänk skatten på låga inkomster.

S

- En aktiv statlig arbetsmarknadspolitik i hela landet.
- Fler utbildningsplatser, fokus på bristyrken.
- Uppsökande verksamhet.

M

- Bidragstak och sänkt skatt på låga inkomster så att det alltid lönar sig att ta ett jobb.
- Kvalificering till välfärden för nyanlända genom arbete eller permanent och laglig bosättning.
- Krav på deltagande i aktiviteter som ökar möjligheten att få jobb, t.ex. utbildning, eller praktik.

MP

- Bättre möjligheter till sanktioner mot arbetsgivare som diskriminerar.
- Underlätta validering av yrkeskunskaper och akademiska meriter från utlandet.
- Samla in anonym statistik om alla diskrimineringsgrunder, så vi får mer kunskap om hur diskrimineringen ser ut.

KD

- Fler och förstärkta nystartsjobb. Redan efter sex månader ska det gå att erbjuda nystartsjobb.
- Öka anställningsbarheten. Etablering på arbetsmarknaden blir svårt utan rätt kvalifikationer.
- Fler platser i Yrkesvux och satsningar på SFI med yrkesutbildning.

C

- Intensivåret är viktigt för att den som är ny i Sverige snabbt ska komma in på arbetsmarknaden.
- Fler etableringsjobb för de nyanlända som har allra svårast att ta sig in på arbetsmarknaden.
- Förbättra SFI genom en SFI-peng som innebär att utbildningsanordnaren får betalt baserat på resultat.

SD

- Skärpa reglerna för arbetskraftsinvandring så att fler jobb kan gå till arbetslösa i Sverige.
- Språk- och samhällskunskapskrav för medborgarskap för att skapa incitament att lära sig svenska ordentligt.
- Fler lärlingsplatser och platser på yrkeshögskolan för att hjälpa ungdomar in i arbete.

A portrait of Alejandra, a young woman with long dark hair, smiling and looking slightly to the right. She is wearing a white t-shirt. The background is softly blurred, showing what appears to be an indoor setting with a window.

ALEJANDRA

PERSONPORTRÄTT

Politiker pratar gärna om problem kopplade till segregation. Men när får personer som själva kommit hit en röst? Och hur är det att integreras — egentligen? Vi har träffat fem personer som berättar om sin resa till och i Sverige.

I april 2018 kom 22-åriga Alejandra till Sverige från Colombia tillsammans med sin mamma och sina två yngre systrar. Hennes mamma gifte sig med en colombiansk man som bott i Sverige i många år och de bestämde sig för att familjen skulle flytta med. Alejandra hade svårt att bestämma sig för om hon ville det, men hon hade aldrig rest utomlands och såg det som en chans att lära sig både svenska och engelska.

Två veckor efter att Alejandra kom

till Sverige började hon studera svenska på SFI. Hon fick även praktikplats på O'Learys, och efter ett par månader fick hon anställning. På jobbet lärde hon sig svenska av både kollegorna och kunderna.

– Det är tack vare jobbet som jag kan förstå svenska som jag gör idag. Det var så svårt med språket i början, men jag vågade fråga mina kollegor och de hade väldigt mycket tålamod med mig. Även den lite tuffare personalen mjuknade och hjälpte gärna till, berättar Alejandra.

I början tyckte hon att det var extra svårt med de kulturella aspekterna. Hon visste inte riktigt vem hon skulle vända sig till när hon behövde hjälp.

– Jag önskar att jag hade fått lära mig mer om samhället och om vardagliga saker på SFI när jag kom hit.

Vad tror du är viktigt för att komma in i samhället?

– Jag tycker att man borde få lära sig mer om kulturen. Innan jag kom hit så hade jag inte mött andra kulturer och visste inte hur jag skulle relatera till de som inte talar samma språk eller har samma kultur. Även om jag fick jobb tidigt så kände jag mig inte som en del av samhället. Jag tror inte bara att det är jobb som är viktigt, utan även att utbilda sig. Då får man en bättre bild av Sverige och man får även träffa vänner. Det var först när jag började

“ **DET ÄR TACK VARE JOBBET SOM JAG KAN FÖRSTÅ SVENSKA SOM JAG GÖR IDAG**

på folkhögskola som jag upplevde att jag blev involverad i samhället. Där fick jag så mycket hjälp av mina lärare både under och utanför lektionerna.

Under studierna på folkhögskolan fick Alejandra läsa upp behörighet och kompletteringar från gymnasiet. Hon fick även intyg för att kunna ansöka till universitet.

– Jag vill plugga och har sökt logopedprogrammet till hösten. Jag studerade två år på universitetet i Colombia och lämnade studierna när jag kom hit, men jag visste inte att det skulle ta mig fyra år att komma till universitetet igen.

Under tiden Alejandra jobbat har hon velat fortsätta träna på språket och lära sig om samhället. Hon har fått mycket hjälp via Nya Kompisbyråns projekt Klara, Färdiga, Kvinna.

– Jag letade efter något att göra för att

lära mig mer svenska och om samhället nu när jag inte studerar. När jag träffar andra colombianer så pratar de gärna spanska med varandra och inte svenska, men jag vill lära mig språket.

En av Alejandras bästa kompisar är från Colombia men hon tycker att han känns som svensk, för han har bott här så länge. Han är den som brukar uppdatera henne om vad som händer på nyheterna och i politiken, och var även den som berättade för Alejandra om valet i höst.

– Jag är inte så intresserad av politik. I skolan har jag fått lära mig om vad partierna och politikerna heter, men jag har glömt mycket av det nu. Jag försöker, och jag tycker det är något jag borde veta mer om. Det är tur att min kompis håller mig uppdaterad!

Ska du rösta i riksdagsvalet i höst?

– Jag får inte rösta ännu. Man måste vänta fem år innan man får medborgarskap, och jag har bara varit här i fyra år. Så till nästa val finns det möjlighet att rösta. Men jag får rösta i kommun- och regionval!

När Alejandra åker till Colombia på somrarna så märker både hon och hennes vänner att hon bott i Sverige ett tag. Hon skrattar till och berättar.

– Jag har tappat mycket av det slang jag pratade tidigare, och mina vänner kommenterar på det. Förra året märktes det verkligen, de sa att jag inte pratar som en colombian längre! Jag har även blivit ovan vid maten, för nu äter jag både svenskt och colombianskt. Men något som ni måste prova är Colombias nationalrätt som består av böror med ris, kött och kokbanan. Det är min favorit!

7. VILKA ÄR PARTIETS TRE VIKTIGASTE FÖRSLAG FÖR ATT ÖKA VALDELTAGANDET I OMRÅDEN MED SOCIOEKONOMISKA UTMANINGAR?

V

- Rösträtt ska gälla från det år man fyller 18. Utländska medborgare som bor fast i Sverige ska ha rösträtt i alla val.
- En försöksverksamhet, i en eller flera kommuner, med sänkt rösträttsålder till 16 år vid val till kommunfullmäktige.
- Politiker måste närvara och satsa på områdena även när det inte är val och visa att man kan göra skillnad.

S

- Riktade insatser mot befolkningsgrupper som röstar mindre än andra.
- Insatser mot områden med lågt valdeltagande.
- Som parti bedriver vi valkampanj brett, också i socioekonomiskt utsatta områden.

MP

- Ge en myndighet särskilt ansvar för att öka valdeltagandet i grupper där inte så många röstar.
- Låt många olika aktörer informera om valet. Informationen ska vara tydlig, enkel och ges på flera språk.
- Elever i grund- och gymnasieskolan måste få träffa politiker regelbundet, inte bara i samband med val.

C

- Att den som är ny i Sverige tidigt får information om svenska samhället och demokratin.
- Att nyanlända snabbt kommer in i samhället och får ett arbete.
- Att berörda myndigheter inför val ska erbjuda mer och bättre information på lättläst svenska.

L

- Inför ett demokrativillkor för föreningar som tar emot skattemedel. Extremister ska inte få en krona.
- Tillåt politiska ungdomsförbund att besöka skolor för att prata politik med unga i utsatta områden.
- Satsa på SFI och jobb, den som arbetar och kan svenska röstar i regel också.

M

- Integrationspolitik som gör att människor blir delaktiga i samhället.
- Det handlar om sänkta trösklar för jobb samt ökade krav för att försörja sig själv och för att lära sig svenska.
- Det är också viktigt att vi som parti är synliga överallt i landet och har lättillgänglig information om vad vi står för.

KD

- Mer information riktad till grupper med svagt valdeltagande.
- Att politiken är närvarande och syns mer i socioekonomiskt utsatta områden.
- Att politiken löser de utmaningar som finns i socioekonomiskt utsatta områden, t.ex. otryggheten.

SD

- Medborgerligt deltagande är alltid individens ansvar. Alla svenska medborgare har mycket god möjlighet att göra sin röst hörd, detta är inte ett problem. Enligt grundläggande demokratiska principer ska staten informera men inte påverka vissa grupper att rösta i större utsträckning än andra.

8. VILKA ÄR PARTIETS TRE VIKTIGASTE FÖRSLAG FÖR ATT ÖKA TRYGGHETEN OCH MINSKA GÄNGBROTTLIGHETEN I OMRÅDEN MED SOCIOEKONOMISKA UTMANINGAR?

V

- Långsiktiga satsningar på skola, socialtjänst och allmän välfärd som minskar nyrekryteringen till kriminalitet.
- Lokala sociala insatsgrupper i syfte att minska skjutningar, dödligt våld och gängkriminalitet samt öka tryggheten.
- En nationell strategi för att sprida projektet "Sluta skjut" till hela landet.

S

- Satsningar på skolan.
- Satsningar på socialtjänsten så att de tidigt kan ingripa.
- Fler poliser med bättre verktyg.

MP

- Bryt barnfattigdomen och segregationen, satsa på förskola och skola och skapa jämlika uppväxtvillkor.
- Tidiga förebyggande insatser hos socialtjänst, BVC*, skola - och riktad samverkan kring unga i riskzonen.
- Öka den trygghetsskapande närvaron av polis och andra samhällsaktörer. Bygg tillit och kollektiv förmåga.

C

- Sverige behöver fler poliser. Polisen måste också ha möjlighet att arbeta förtroendeskapande.
- Sambandet mellan socialtjänst, skola och polis måste byggas starkare.
- Inför nolltolerans även mot småbrottslighet för att stoppa utvecklingen i utsatta områden.

* Barnvårdscentralen

L

- Polisen behöver bli fler så de kan arbeta förebyggande mot unga och bygga förtroende.
- Den som sprider skräck som gängkriminell ska dömas till högre straff än idag.
- Skolan och socialtjänsten ska fånga upp unga killar på glid, gängen ska inte kunna rekrytera.

M

- Fler poliser, genom högre lön och betald utbildning. Polistätheten i Sverige ska motsvara minst EU:s snittnivå.
- Bättre verktyg: kameraövervakning, anonyma vittnen och tillfälliga visitationszoner för att få bort vapen.
- Skärpta straff. Dubbla straff för gängkriminella, avskaffa dagens mängdrabatt och slopad straffrabatt för den som fyllt 18.

KD

- Fler poliser. De behöver både patrullera gatorna och analysera teknisk bevisning.
- Skärpta straff. Fler gängkriminella i fängelse ger lugnare och tryggare gator.
- Förebyggande åtgärder. Att stötta föräldrar i sin roll är oerhört viktigt.

SD

- Skärpta straff för våldsbrott, särskilt gängrelaterad eller organiserad brottslighet.
- Vi vill särskilt skärpa straffen för övergrepp i rättssak, vilket är ett stort problem i sådana områden.
- Vi vill slopa mängdrabatten och ungdomsrabatten så att även yngre får ta konsekvenserna av sina handlingar.

A portrait of a young woman with dark hair, wearing a bright green sweater, smiling slightly. She is standing in front of a brick wall and a window with white frames.

NASRIN

PERSONPORTRÄTT

Politiker pratar gärna om problem kopplade till segregation. Men när får personer som själva kommit hit en röst? Och hur är det att integreras – egentligen? Vi har träffat fem personer som berättar om sin resa till och i Sverige.

Under sommaren 2014 kom 27-åriga Nasrin från Afghanistan till ett litet samhälle i Norrland tillsammans med sin bror. Deras mamma och syskon var redan bosatta i Sverige sedan två år tillbaka och glädjen att äntligen få träffa sin familj igen var stor. Den första perioden i Sverige kändes av en krånglig asylprocess där syskonen blev hänvisade från stad till stad.

– Jag och min bror blev skickade till Migrationsverket i Stockholm, men där ville de inte ta emot oss för att vår mamma bodde i Norrland. Efter det fick vi åka mellan

Migrationsverkets olika kontor i landet. Det kändes som att jag bollades mellan de olika myndigheterna och det fick mig att känna mig dålig, berättar hon.

När Nasrin slutligen blev registrerad kunde hon påbörja sin språkintrödningsprocess. Nyfikenheten över vad folk runt omkring henne sa gjorde att hon var ivrig över att få lära sig svenska.

– Det kändes så konstigt när jag passerade förbi folk och jag inte förstod ett ord av vad de sa. Därför kände jag att språket var viktigt. När jag hade lärt mig språket lite så förstod jag mer om hur samhället fungerade och vilka sysselsättningar man kunde ha här. Jag fick också väldigt mycket hjälp av en kvinna i mitt område som hade läxhjälp. Där träffade jag även andra personer i min ålder, vilket var skönt.

Efter avklarade språkstudier

bestämde sig Nasrin för att flytta ned till Stockholm för att plugga på komvux, och parallellt med studierna kunde hon använda sig av de erfarenheter hon hade med sig sedan tidigare. Nasrin bodde en tid i Iran innan hon kom till Sverige. Där höll hon vad hon själv kallar för ett "mini-SFI".

– Jag började lära ut andra afghanska kvinnor att läsa och skriva. Många var analfabeter och visste att det var viktigt att lära sig språket. Även om jag bara undervisade under ett år så utvecklades de verkligen! När jag fick veta att det fanns en tjänst här som modersmåls lärare så sökte jag den och jag tror att jag fick jobbet på grund av min erfarenhet med kvinnorna.

“ VI BEHÖVER ALLA BLI BÄTTRE PÅ ATT ACCEPTERA VARANDRA

Men det var först när Nasrin började jobba som projektassistent som hon på riktigt kände sig inkluderad i samhället, mycket tack vare kollegorna. Den känslan har växt sig ännu starkare sedan hon kom in på högskolan. Idag pluggar Nasrin till socionom och har snart läst klart sitt första år.

– Sedan jag började plugga på högskolan har jag fått ett mycket större nätverk. Min svenska har också blivit bättre eftersom vi läser mycket svåra texter.

Varför tror du att det är viktigt att känna sig inkluderad i samhället?

– Jag tänker att vi bor här, vi jobbar i det här samhället och vi går i skolan. Vi använder samma service och tjänster som alla andra. Man ska inte känna sig utanför eller bli behandlad på ett speciellt sätt för att man inte kommer härifrån.

Enligt Nasrin är en viktig del av integrationen att släppa sina fördomar.

– Det är mänskligt att ha fördomar, men

man ska försöka att inte blanda ihop dem med verkligheten. Vi behöver alla tillsammans hjälpa till med det och bli bättre på att acceptera varandra. Exempelvis med språket, så fort man pratar med dialekt så tror folk att man inte förstår någonting och att man inte är integrerad.

Nasrin menar att om man har ett annat modersmål än svenska så är det klart att man har dialekt även om man lärt sig språket. Att det är en väldigt lång process som tar olika lång tid för olika personer.

– Generellt så är det lättare att se negativa saker än positiva, och därför väljer man att gå på fördomar. Sedan påverkar media väldigt mycket, man sitter och tittar

på tv och påverkas av hur det pratas om invandrare. Att de målas upp som en överrepresenterad grupp inom kriminalitet, till exempel.

Brukas du följa politiken i Sverige?

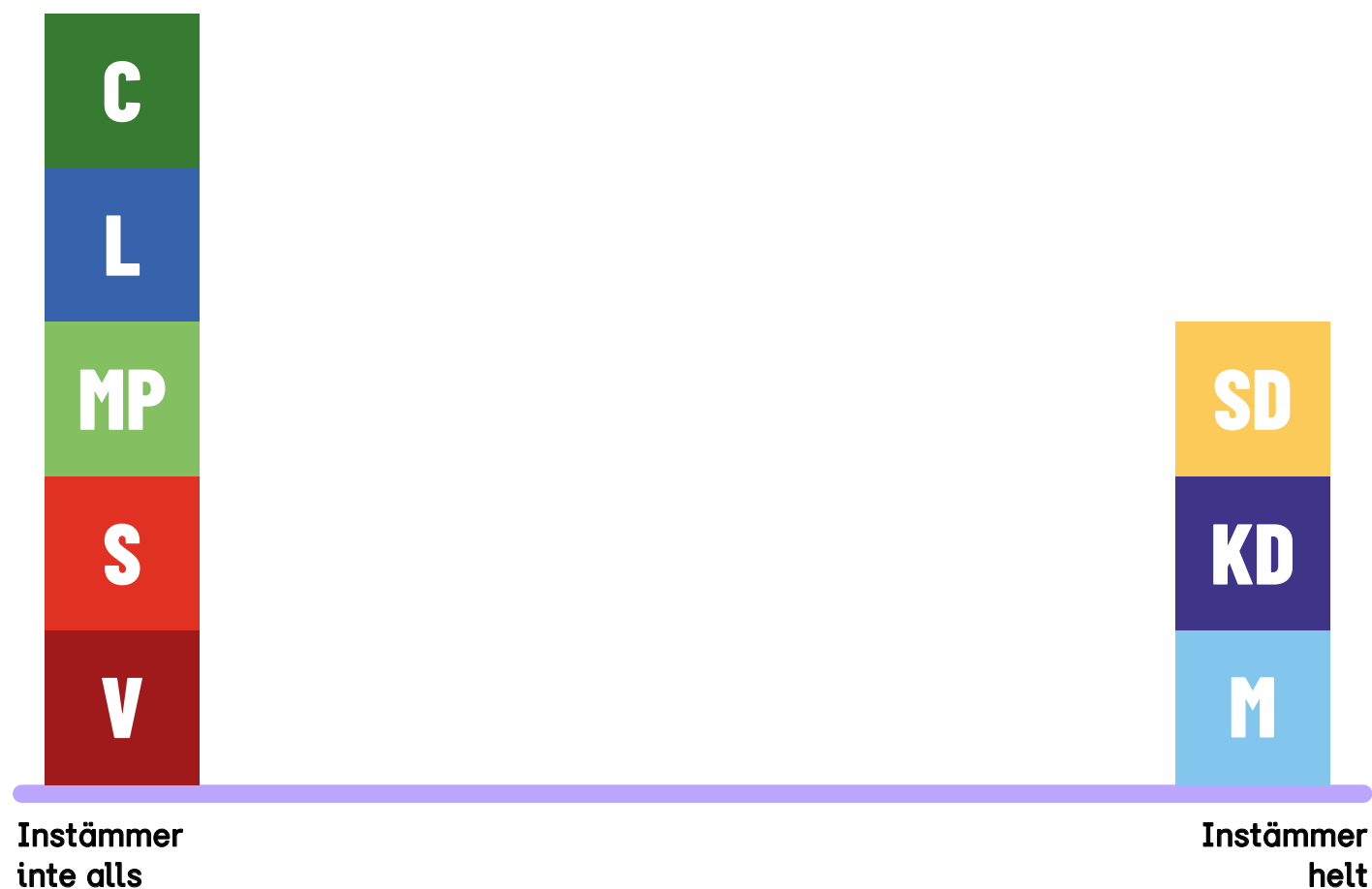
– När det är partiledardebatter så brukar jag titta på det, särskilt när de pratar om utsatta områden och om integration. I integrationsdebatten pratas det om att vi som har kommit hit ska ta till oss svenska värderingar, och självklart ska vi göra det. Jag menar inte att vi ska implementera vår kultur i samhället, men ofta förväntas vi lämna den helt. Jag önskar att vi kan behålla delar av vår kultur och våra värderingar.

Har du någon tanke kring valet i höst?

– Jag ska rösta på kommunal nivå i det här valet, men inte i riksdagsvalet för jag har inte svenskt medborgarskap. Men om jag hade kunnat rösta hade jag självklart gjort det!

9. ETT VOLYMMÅL FÖR FLYKTINGMOTTAGANDE ÄR EN FÖRUTSÄTTNING FÖR EN LYCKAD INTEGRATION

Vad innebär ett volymmål?

Enligt svensk lag, EU-regler och FN:s flyktingkonvention får den som är flykting en flyktingstatusförklaring. I Sverige får den som är flykting normalt uppehållstillstånd i 3 år. Att införa ett volymmål för flyktingmottagande skulle innebära en gräns för hur många flyktingar som får asyl i Sverige. I dagsläget finns inget volymmål för flyktingmottagandet i Sverige.

SÅ TYCKER PARTIerna OM VOLYMMÅL:

Integrationen påverkas inte av antalet människor som får skydd i Sverige. Det går inte att bestämma hur många som söker asyl här utan att kränka asylrätten. Att sätta ett volymmål är dålig symbolpolitik.

Vi står bakom asylrätten. Det är oförenligt med ett volymmål, kriget i Ukraina visar att vi på förhand inte vet hur många som kan behöva skydd i Sverige. Men den som fått avslag ska lämna landet.

Nej, vi vill inte införa ett volymmål. Sverige ska ta emot sin andel av de flyktingar som söker sig till EU.

Sverige behöver anpassa asylmottagandet efter landets integrationsförmåga. En av de viktigaste åtgärderna för att nå dit är införandet av ett volymmål.

Ett tak för antalet asylsökande är inte tillåtet enligt asylrätten. Bra integration kräver istället ett jämnt fördelat asylmottagande och att nyanlända lär sig svenska och kommer i arbete så snabbt som möjligt.

Sverige har tagit emot fler flyktingar än vi klarat av att integrera. Därför behövs en stram migrationspolitik. Vi vill att migrationen till Sverige begränsas med ett mål på nordiska nivåer.

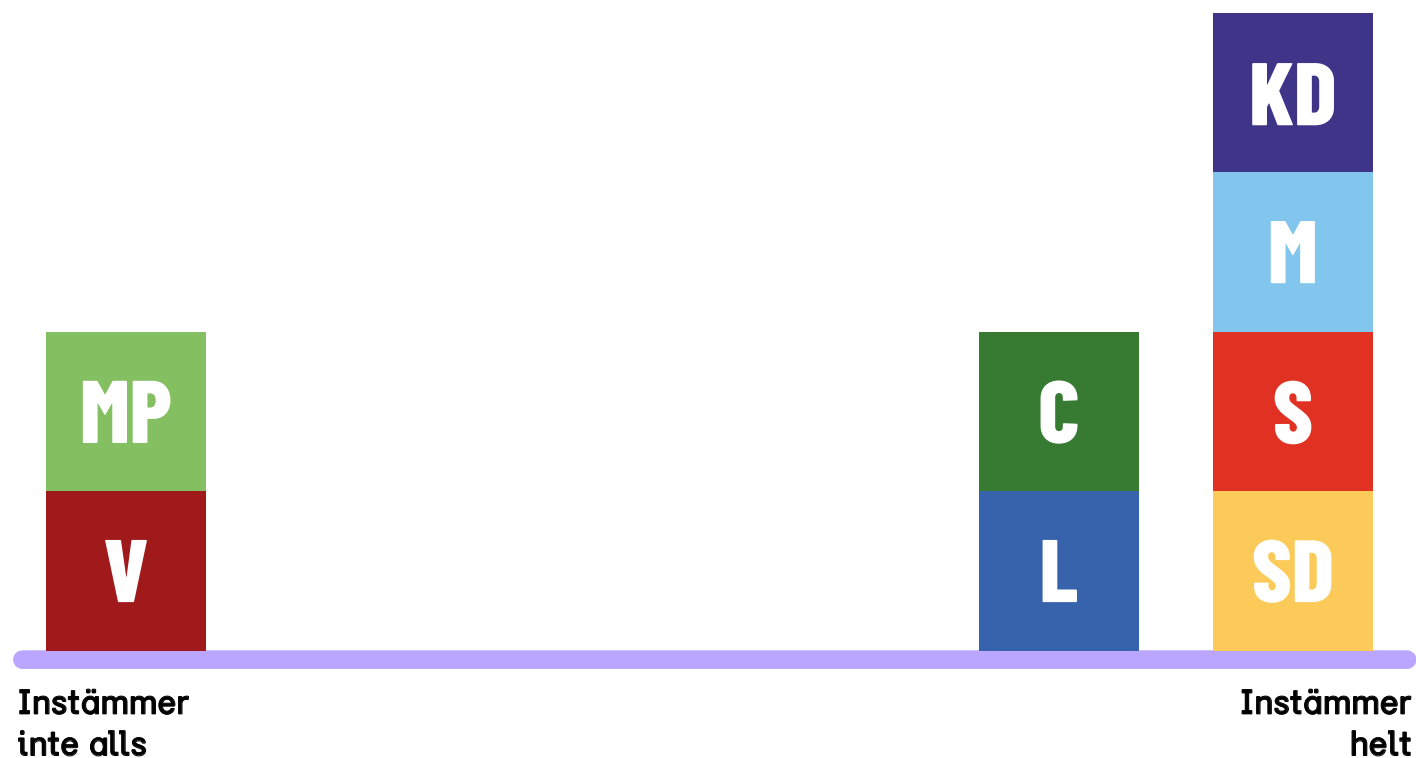

Centerpartiet är inte för ett volymmål. Vi värnar asylrätten och anser att den som sökt skydd i Sverige och har skyddsskäl ska få stanna.

Volymmålet under en överskådlig framtid ska vara noll. Detta är helt avgörande.

10. ETT FÖRSÖRJNINGSKRAV FÖR ANHÖRIGINVANDRING ÄR EN FÖRUTSÄTTNING FÖR EN LYCKAD INTEGRATION

Hur ser försörjningskravet ut idag?

Den som är över 18 år och är svensk medborgare, har permanent uppehållstillstånd eller tidsbegränsat uppehållstillstånd med särskilda omständigheter, kan ha rätt att ta hit sin familj. För att få ta hit sin familj måste personen i Sverige kunna försörja både sig själv och de familjemedlemmar som ansöker om uppehållstillstånd. Dessutom måste personen ha en bostad av tillräcklig storlek för alla att bo i.

SÅ TYCKER PARTIerna OM FÖRSÖRJNINGSKRAVET:

Integrationen försämras om du skiljs från din familj. Försörjningskrav fungerar dåligt som incitament för att få arbete, samtidigt som de som har svårt att få jobb kommer längre från arbetsmarknaden.

Det är ett viktigt verktyg för att visa att man behöver stå för sin egen försörjning i Sverige. Har man förmåga att arbeta ska man kunna försörja människor som kommer hit. Skatte-kronor ska gå till skola och sjukvård.

Ett försörjningskrav som innebär att anknypningspersonen ska kunna försörja sig själv, den anhöriga, samt ha en bostad av tillräcklig storlek.

Moderaterna har ej skickat in en kompletterande text.

Människor vill och ska vara med och bidra så fort som möjligt, inklusive försörja sig. Men försörjningskrav är inte lösningen. Det hindrar dessutom många från att återförenas med sin familj, vilket hämmar integrationen.

Försörjningskrav ska gälla för alla anhöriga, utom egna minderåriga barn. Det minskar incitamentet att skicka barn på riskfyllda resor till Sverige i syfte att säkra uppehälle för resten av familjen.

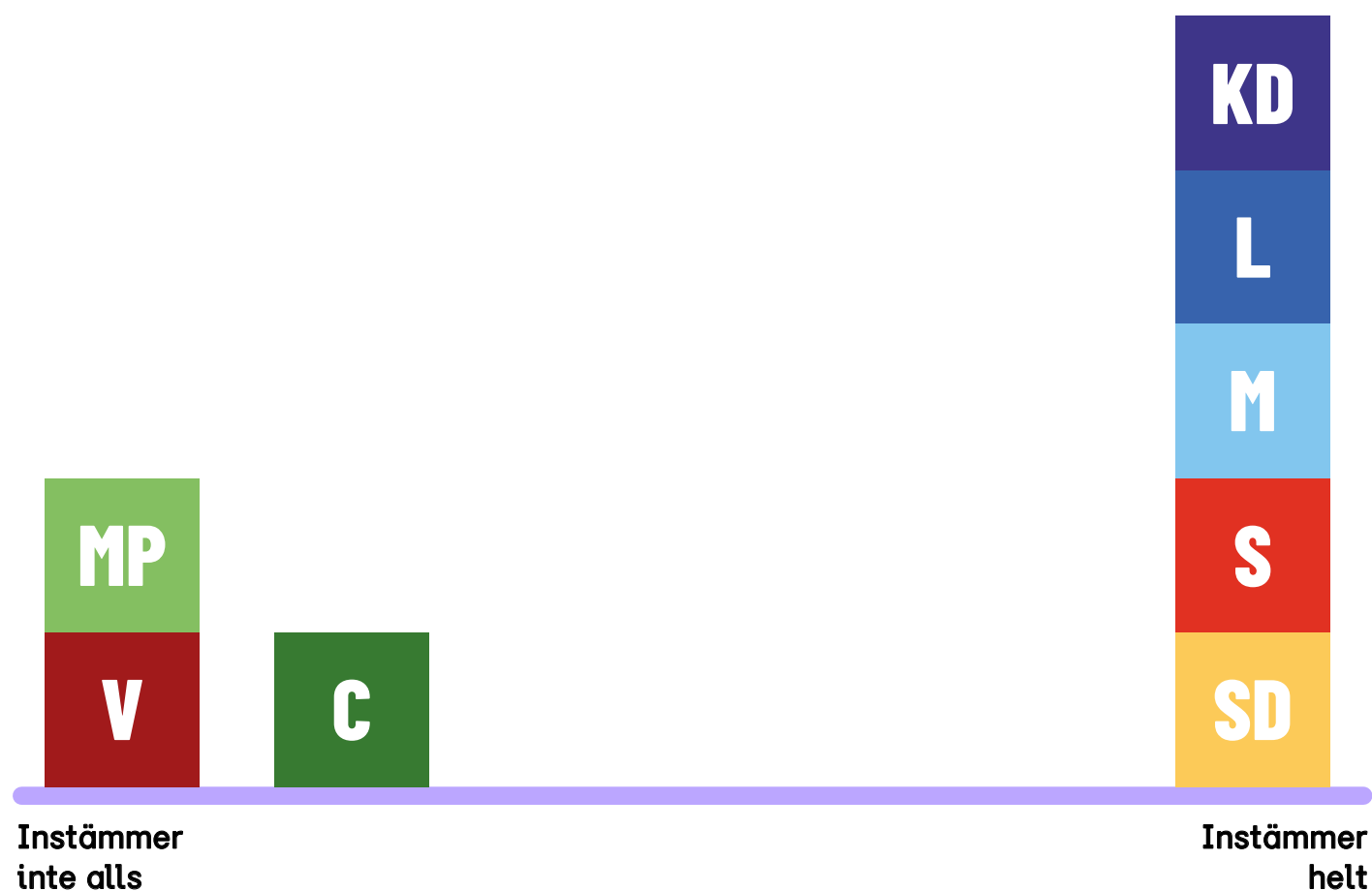
Vi anser att ett försörjningskrav ska vara utgångspunkten vid anhörgin-vandring, med undantag för familjeåterförening för skyddsbehövande och utlandssvenskar som bildat familj i hemlandet.

Sverigedemokraterna har ej skickat in en kompletterande text.

11. NYANLÄNDA SKA KLARA AV ETT SPRÅKTEST FÖR ATT KUNNA SÖKA PERMANENT UPPHÅLLSTILLSTÅND ELLER SVENSKT MEDBORGARSKAP

Hur ser det ut med språktest idag?

I flera länder i Europa måste man klara av ett språktest för att få permanent uppehållstillstånd eller medborgarskap. I dagsläget behöver man inte klara av ett språktest för att kunna söka permanent uppehållstillstånd eller medborgarskap i Sverige. En utredning har lagts fram om att införa ett språktest för medborgarskap i Sverige, men ännu ligger inget lagförslag på bordet.

SÅ TYCKER PARTIerna OM SPRÅKTEST:

Forskningen ger inget stöd för att språktest gynnar integrationen. De som har lätt att lära sig språket kommer in i samhället ändå, och de som har svårare exkluderas ännu mer. Det drabbar framförallt kvinnor.

Man behöver kunna svenska för att delta i demokratin, arbeta och lyckas i Sverige. Men vi liberaler välkomnar alla språk och kultur. Det gör Sverige bättre att vi har svenskar med olika bakgrunder.

Att kunna språket och känna till de grundläggande förhållandena i Sverige är viktigt för att vara inkluderad i samhället.

Moderaterna har ej skickat in en kompletterande text.

Språktest ger inte bättre etablering. De som får skydd ska få permanent uppehållstillstånd direkt, eftersom det ger trygghet och förutsättningar att lära sig svenska, arbeta och komma in i samhället.

Språket är en nyckel för att komma i arbete och integreras. Vill man stanna i Sverige permanent eller bli medborgare ska man kunna språket. Sfi ska också alltid kombineras med yrkesutbildning.

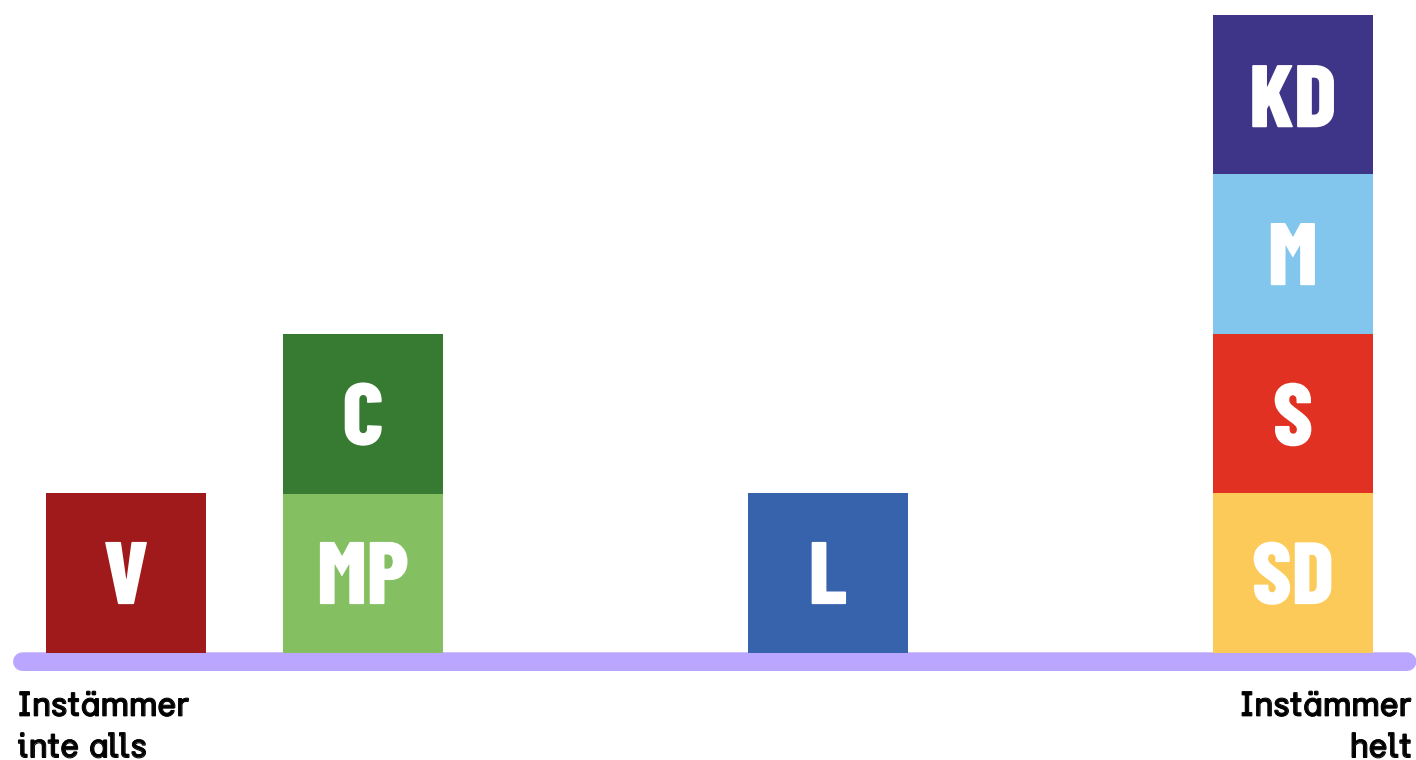

Vi vill inte införa språkkrav för permanent uppehållstillstånd, däremot har vi varit öppna för att se över möjligheten att införa språkkrav för medborgarskap – förutsatt att det fyller ett tydligt syfte.

Vi vill avskaffa de permanenta uppehållstillstånden, det permanenta uppehållstillstånd som ska vara tillgängligt är medborgarskap. Vi vill även se ett samhällskunskapsprov och skärpa kraven på vandel och självförsörjning.

12. EBO-LAGEN (LAGEN OM EGET BOENDE FÖR ASYLSÖKANDE) SKA AVSKAFFAS HELT

Vad innebär EBO-lagen?

EBO-lagen innebär att den som är asylsökande har rätt att bosätta sig var som helst i landet, förutsatt att hen kan ordna ett eget boende. Den som är asylsökande får annars bo i något av Migrationsverkets boenden.

SÅ TYCKER PARTIerna OM EBO-LAGEN:

Staten bör inte styra var människor bor, utan skapa förutsättningar för ett bra boende. Om de asylboenden som staten tillhandahåller hade hållit bättre kvalitet hade EBO inte behövts.

Den ska inte avskaffas men eget boende ska användas på de platser där man kan få en bra start i livet i Sverige. I utsatta områden måste vi öka tryggheten och få upp skolresultaten först.

Vi vill avskaffa EBO. Att asylsökande väljer att bo i EBO medför ofta negativa sociala konsekvenser såsom trångboddhet och förstärkt segregation.

EBO-lagen bör avskaffas förutsatt att Sverige inför ett volymmål som bidrar till att Sverige får ett betydligt lägre asylmottagande.

Det viktigaste är ett jämnt mottagande i kommunerna och att människor får ett tryggt boende. Både ABO* och EBO behövs. Även IBO, statligt stöd för att ta emot inneboende, vore ett bra komplement.

* Platsanvisning till asylboende

De utsatta områdena måste få möjlighet till bättre kontroll över inflyttningen. EBO-lagen bidrar i allt för hög utsträckning till att cementera segregationen.

Det finns både för och nackdelar med EBO. Den som bor på Migrationsverkets boende kan lättare delta i samhällsintroduktion, men samtidigt ska den som har familj i Sverige ha möjlighet att bo med dem.

Sverigedemokraterna har ej skickat in en kompletterande text.

CAN

PERSONPORTRÄTT

Politiker pratar gärna om problem kopplade till segregation. Men när får personer som själva kommit hit en röst? Och hur är det att integreras — egentligen? Vi har träffat fem personer som berättar om sin resa till och i Sverige.

När Can pluggade på Malta år 2007 träffade han den som skulle komma att bli hans framtida fru. Hon kom från Sverige, han från Turkiet, och de var båda där för att studera. Snart började de fundera på att flytta ihop och det tog inte lång tid innan de bestämde sig för vart de skulle flytta. De landade i att Sverige var det bästa alternativet, så Can åkte hem till Turkiet för att ansöka om sambovisum på håll. Tre månader senare var ansökan godkänd och han kunde äntligen åka till Sverige för att flytta ihop med sin kärlek. Sedan dess har

de bott tillsammans och har nu två barn ihop. Can säger att han hade tur som integrerades fort, men det finns en sak som han ångrar från den första tiden i Sverige. – Jag gick bara på SFI i en månad, sedan fick jag ett jobb så då tänkte jag att jag inte skulle ha tid för SFI. Efteråt har jag ångrat mig väldigt mycket att jag slutade så fort, för jag hade lärt mig mycket mer svenska genom att gå där.

I början jobbade Can som konsult inom ett företag där de flesta var turkar och engelsmän. – Jag pratade mest turkiska och engelska när jag var på jobbet, tyvärr. Jag lärde mig svenska genom att prata hemma om vad vi skulle göra och vad vi skulle äta, så det var ganska låg nivå på språket. Det var först tio år senare när jag började jobba på Swedbank som min språknivå blev bättre,

där jobbade inga turkar så jag kunde inte fuska med språket, berättar han.

Många av kollegorna från första jobbet har flyttat tillbaka till Turkiet. Enligt Can är det både samhället och den enskilde som måste ta ansvar för integrationen. – Mina kollegor hade ingen koppling till Sverige och kom bara hit för att jobba. De var inte ensamma, för de hade vänner, men de var ensamma i samhället. Jag vet inte om samhället hade kunnat göra någonting mer där för att få in dem. Man måste vara öppen för att lära sig en ny

“ **JAG MÄRKTE ATT DET VAR STOR SKILLNAD MELLAN MIN OCH DERAS RESA HIT OCH VAD VI HADE FÖR KOPPLING TILL SVERIGE**

kultur och inte bara stänga in sig. Jag märkte att det var stor skillnad mellan min och deras resa hit och vad vi hade för koppling till Sverige.

Can umgicks mycket med sin sambos familj och kompisar och känner att han hade bra koppling till Sverige snabbt efter att han kom hit. – De hjälpte mig mycket innan jag hittade jobb och hur jag skulle komma in i samhället. Vi firade jul, påsk och andra traditioner tillsammans och jag fick lära mig allt av dem. Jag är

inte en så traditionell person, jag är inte religiös och har inga direkta traditioner med mig från Turkiet. Det kanske var därför det var lätt för mig att komma in i samhället här.

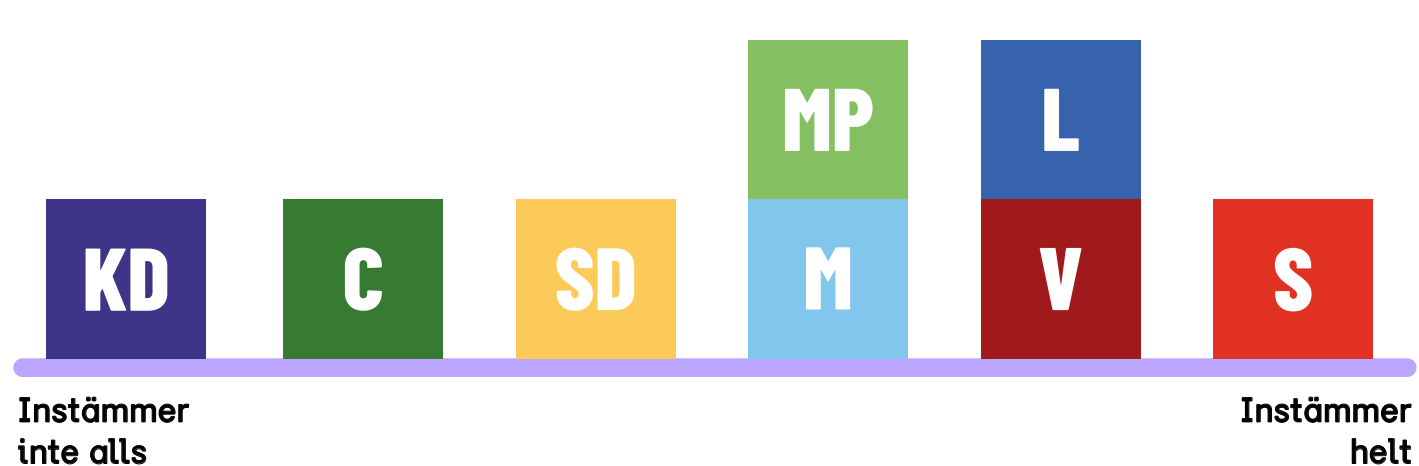
Det enda kulturella Can har med sig är maten. Han skrattar till och berättar. – Mat är en annan sak. Vi äter både turkisk och svensk mat hemma. Men jag gillar verkligen svensk mat. Till och med sådan mat som inte ens svenskar gillar att äta så mycket, som blodpudding!

Can känner att han inte hade behövt något mer från samhället när han kom hit. – Allt är mitt eget val och jag önskar bara att jag hade gått klart SFI så jag hade lärt mig bättre svenska. Annars fick jag allt det jag behövde och det var lätt för mig att etablera mig i samhället.

Är du intresserad av Sveriges politik?

– Ja, lite. Jag tror att för att behålla kulturen i landet så behöver integration vara mer involverat i politiken. Å andra sidan måste man själv välja om man vill etablera sig och integreras. Jag vet inte exakt vad lösningen är på den här frågan. Men jag känner att jag förstår vad politiken handlar om, även om den mest är intressant när det kommer till ekonomi. Och självklart röstar jag i valet!

13. RELIGIÖSA FRISKOLOR SKA FÖRBJUDAS

Vad är en religiös friskola?

Religiösa friskolor, eller konfessionella skolor, har en profil baserad på religion. I dagsläget är det tillåtet med religiösa friskolor i Sverige. En utredning har lagts fram om att inga nya religiösa skolor ska få starta, men ännu är ingenting fastslaget.

SÅ TYCKER PARTIerna OM RELIGIÖSA FRISKOLOR:

För Vänsterpartiet är den bästa skolan den där elever från olika bakgrunder och religioner möts och kan utbyta erfarenheter. Vi värnar barns rätt att välja att utöva en religion eller att inte göra det.

Friskolor på religiös grund ökar segregationen. Liberalerna vill att skolan ska vara en oas fri från religiös påverkan. Därför behöver nyetablering förbjudas* och religiösa inslag får inte ske på skoltid.

* Sedan undersökningen har genomförts har Liberalerna bytt ståndpunkt från att vilja införa ett förbud mot nyetablering av religiösa friskolor, till att införa ett totalförbud mot religiösa friskolor.

Vi vill förbjuda religiösa friskolor, med hänsyn taget för de internationella åtaganden som Sverige har ingått.

Vi vill se ett tillfälligt etableringsstopp av religiösa friskolor tills en fullständig genomlysning har gjorts av de som drivs i dag och ett fungerande regelverk finns på plats för att stoppa religiös extremism.

All undervisning ska vara fri från religiös påverkan – varje barn har rätt till en saklig och allsidig utbildning. Frivilliga traditioner med rötter i en religion, som Lucia, bör dock vara tillåtet med tydliga regler.

Vi står upp för elevers och föräldrars rätt att välja skola oavsett om de väljer en fristående, kommunal eller konfessionell skola. Även i konfessionella skolor ska undervisningen bedrivas enligt skollagen.

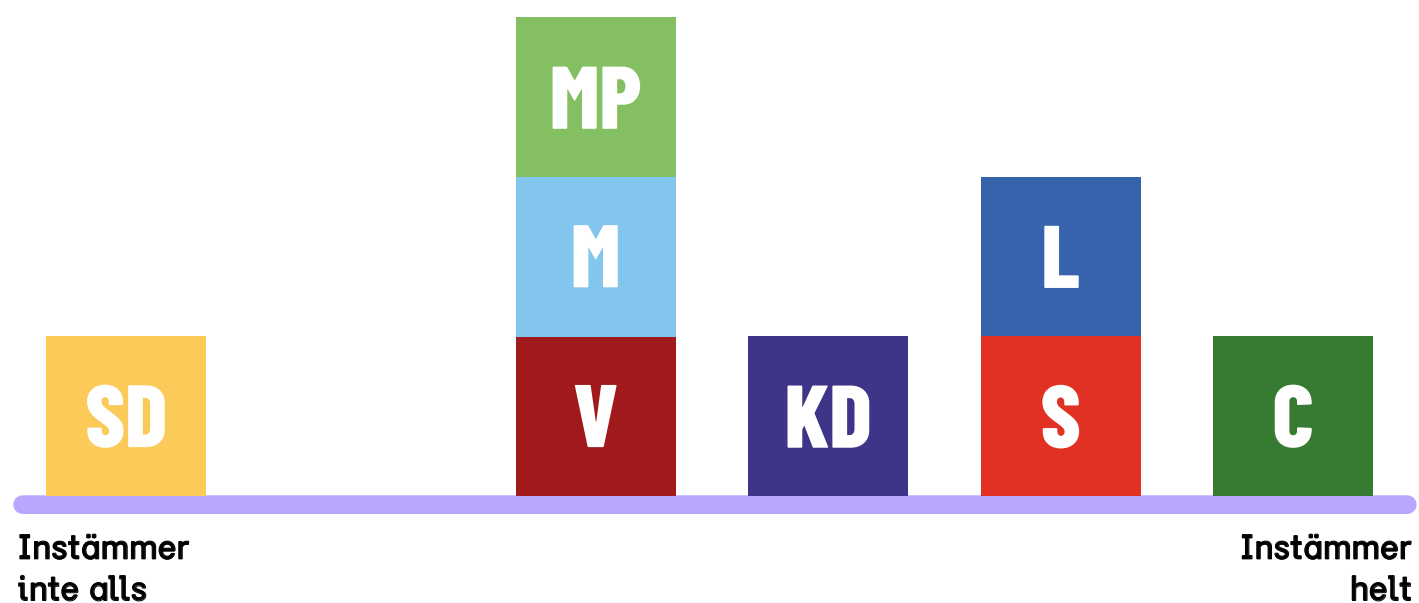
Vi är för ett fritt skolval. Läroplanen ska följas och undervisningen ska inte få innehålla konfessionella inslag. Alla skolor, oavsett inriktning, ska vara satta under en god tillsyn.

Vi vill stoppa nyetablering av religiösa friskolor.

14. ETABLERINGSJOBBSÄR DET BÄSTA VERKTYG FÖR ATT GE NYANLÄNDA MÖJLIGHET ATT JOBBA FRÅN FÖRSTA DAGEN DE KOMMIT TILL SVERIGE

Vad innebär etableringsjobb?

Etableringsjobb innebär ett stöd som ska ge nyanlända och långtidsarbetslösa bättre möjligheter till anställning. Den som anställs får både ersättning från Försäkringskassan och arbetsgivaren.

SÅ TYCKER PARTIerna OM ETABLERINGSJOBBSÄR:

Etableringsjobb är ett av flera verktyg som staten kan använda för att stimulera anställningar för nyanlända. Vi välkomnar att regeringen inför etableringsjobb enligt parternas förslag – med krav på kollektivavtal.

Den bästa integrationen börjar med att man försörjer sig själv och börjar arbeta på svensk arbetsmarknad. Det behövs en reform med enkla jobb och lägre skatt för personer som går från bidrag till arbete.

Etableringsjobben är en viktig del i vårt arbete med att bryta segregationen och trycka tillbaka långtidsarbetslösheten. På så sätt ger vi fler nyanlända och arbetslösa en väg in till arbetslivet.

Regeringen har ännu inte infört dem, det är synd. Men det krävs mer: språkstudier, utbildning och kunskaper om det svenska samhället. Det måste också alltid löna sig att arbeta istället för att leva på bidrag.

Människor är olika och behöver olika hjälp och stöd för att etablera sig på arbetsmarknaden. För en många kan en subventionerad anställning vara ett bra första steg mot ett jobb och egen försörjning.

Jobb är oerhört viktigt för integrationen. Men det återstår att se om modellen med etableringsjobb är rätt väg att gå. KD har istället föreslagit s.k. inträdesjobb.

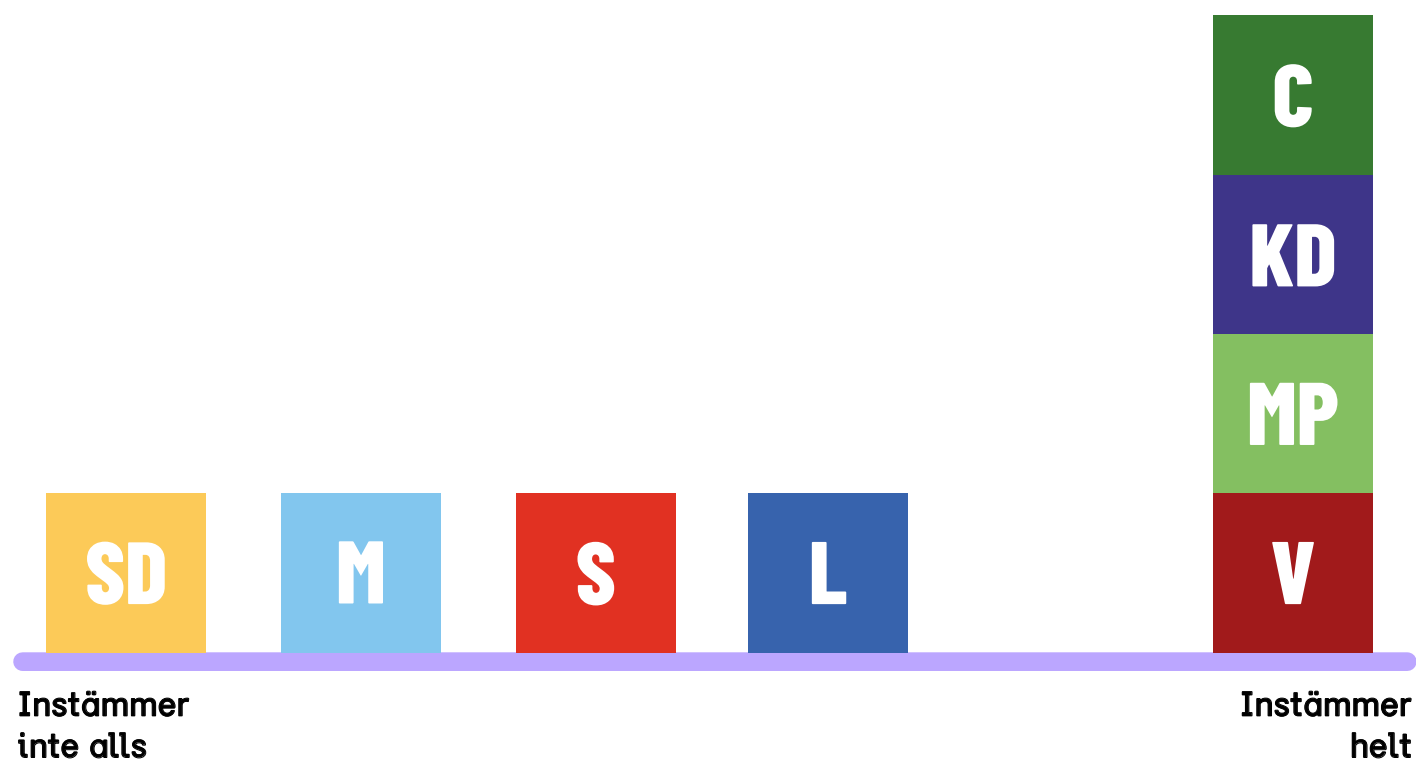

Etableringsjobb är ett av flera viktiga verktyg för att fler nyanlända ska komma i arbete.

Etableringsjobb är en dyr åtgärd som sällan till riktiga jobb.

15. CIVILSAMHÄLLET SKA TILLDELAS ÖKADE MEDEL FÖR ATT ARBETA MED INTEGRATION

Vad menas med civilsamhället?

Med civilsamhället menas den del av samhället som är skilt från staten. Här ingår bland annat ideella verksamheter, organisationer och stiftelser.

SÅ TYCKER PARTIerna OM CIVILSAMHÄLLET:

Civilsamhället spelar en central roll för integrationen på många olika sätt och behöver starka och långsiktiga stöd för att kunna göra de avgörande insatser som det står för.

Allt för länge har extremister kunnat använda studieverksamhet som täckmantel för att sko sig på skattepengar. Istället ska pengarna gå till förortens feminister och läsfrämjande insatser för ungdomar.

Folkbildningen och folkhögskolorna är en viktig del i etablering av nyanlända. Folkhögskolorna har arrangerat svenska från dag ett som erbjuder undervisning i svenska och samhällsorientering.

Civilsamhället har en viktig roll att spela men behöver inte nödvändigtvis tilldelas ökade medel.

Civilsamhället gör ovärderliga insatser för integrationen och måste få ett ökat ekonomiskt stöd, samtidigt som det offentliga Sverige ska bära huvudansvaret för att vi har en väl fungerande integration.

Staten kan aldrig ersätta den verkliga motorn i integrationsarbetet; civilsamhället. Det är därför viktigt att stimulera civila krafter som kan stå för praktisk integration.

Vi vill stärka civilsamhällets roll för integrationen. Vi vill bland annat utreda hur statens stöd till civilsamhället kan bli mer långsiktigt och inte som tidigare handla om kortsiktiga projekt.

Forskning visar att exempelvis föreningar baserade på etnisk grund försvårar integration och motverkar själva syftet.

AVSLUTANDE ORD

En vital och välfungerande demokrati bygger på allas samhällsengagemang och politiska deltagande. Dessutom ska alla ha möjlighet att delta i politiken på lika villkor. Vi hoppas att Integrationsvalet har gett dig bättre koll på partiernas prioriteringar i dessa områden, samt hur de skiljer sig ifrån varandra.

Det är glädjande att se att alla partier har en tro på människor och deras förmåga att göra landet bättre. Integrationsvalet har visat att det finns flera politiska förslag som har en blocköverskridande riksdagsmajoritet bakom sig. Dock visar statistiken att segregationen i Sverige har ökat de senaste decennierna. Det går tyvärr inte att dra en annan slutsats än att politiken inte gör tillräckligt mycket på integrationsområdet idag.

Samtidigt är integration så mycket mer än ett sakpolitiskt område. I Integrationsvalet har du fått träffa fem fantastiska personer som berättat om sin resa till Sverige och sin etablering i samhället. Tack Christabel, Zarif, Alejandra, Nasrin och Can för att ni så öppet delat med er om just era erfarenheter.

Någon som har varit mycket delaktig i framtagandet av Integrationsvalet är Elin Landqvist, som har praktiserat på Nya Kompisbyrån under våren 2022. Det har varit fantastiskt att ha dig ombord och dina insatser har varit ovärderliga. Vi vill även rikta ett särskilt stort tack till Eliza Kücükaslan, David Khabbazi och Annelie Andersson, som utgör Integrationsvalets styrgrupp. Er rådgivning har varit avgörande för att Integrationsvalet har blivit den valundersökningen som nu publicerats.

Sist men inte minst vill vi tacka CHELHA stiftelsen som genom sin generösa finansiering har gett oss på Nya Kompisbyrån möjlighet att utveckla Integrationsvalet. Det känns mycket givande att kunna stärka demokratin tillsammans med er genom att skapa en valundersökning med en av väljarnas viktigaste frågor i fokus.

Demokratin är bara så stark som antalet människor som väljer att delta i den. Rösta den 11 september 2022. Du gör skillnad.

Mardin Baban
Verksamhetschef Nya Kompisbyrån

Nick Doggen
Projektledare Integrationsvalet